

Велічко Катерина

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Овсянюк-Бердадіна О.Ф.)

СПІВРОБІТНИЦТВО ГРОМАД ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Реформа децентралізації на основі принципу субсидіарності були і залишаються пріоритетами України. Важливу роль у цих процесах відіграє реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Для задоволення потреб та інтересів суспільства, надання якісних публічних послуг, узгодження інтересів між державою та територіальними громадами, реалізації масштабних проєктів необхідним є об'єднання громад та укладення між ними договорів співробітництва. Ці процеси не виключають одне одного, а навпаки доповнюють і дають змогу органам місцевого самоврядування більш ефективно виконувати власні повноваження та врегулювати відносини правового, економічного, соціального та організаційного характеру.

Наразі співпраця громад розвивається повільно, тому існує потреба в аналізі наявних практик співробітництва та розробці рекомендацій щодо його активізації.

У науковій літературі процеси співробітництва територіальних громад досліджували М. Баймуратов, М. Краснов, О. Лазор, А. Коваленко, В. Кравченко, С. Крижанівський, Ю. Чернецький, В. Яцуба та ін.

Міста, селища та села мають певні проблеми, які вони не спроможні вирішувати самостійно. Наприклад – збір, утилізація та переробка сміття, забезпечення якісного централізованого водопостачання та водовідведення, утримання закладів освіти, ремонт та прибирання доріг, організація пасажирських перевезень, утримання пожежної охорони тощо. Впоратися з цим легше, якщо співпрацювати – об'єднувати кошти і зусилля з сусідніми громадами, які теж зацікавлені в цьому.

З урахуванням Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, Верховною Радою України 17 червня 2014 року схвалено Закон України “Про співробітництво територіальних громад” [2]. Таке співробітництво реалізується у наступних формах: шляхом делегування виконання завдань; реалізації спільного проєкту; спільного фінансування (утримання) інфраструктурного об'єкта; утворення спільного комунального підприємства; утворення спільного органу управління.

Сутність співробітництва полягає у тому, що дві або більше територіальні громади погоджуються спільно працювати та надавати певні ресурси для отримання взаємної користі, яка була б недосяжною в разі їх самостійної чи окремої діяльності [1]. Реалізація співробітництва територіальних громад та

сфери спільних інтересів (Рис. 1.) визначається повноваженнями, визначеними Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Соціально-економічний і культурний розвиток, планування та облік
Бюджет, фінанси і ціни
Управління комунальною власністю
Житлово-комунальне господарство, побутове, торгівельне обслуговування, громадське харчування, транспорт та зв'язок
Будівництво
Освіта, охорона здоров'я, культура, фізкультура та спорт
Регулювання земельних відносин та охорона навколишнього природного середовища
Соціальний захист населення
Забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян

Рис. 1. Сфери спільних інтересів територіальних громад

Примітка. Складено автором на основі [1].

Станом на 17 жовтня 2019 року, в Реєстрі договорів про співробітництво територіальних громад було зареєстровано 485 договорів [3]. Найбільше договорів було укладено за період 2018 та 2019 років (Рис. 2.)

Рис. 2. Кількість укладених договорів про співпрацю між територіальними громадами за 2014-2019 рр.

Основними перевагами співробітництва між територіальними громадами є покращення ефективності роботи за рахунок об'єднання ресурсів; збільшення «ринку» споживачів, за якого досягається зменшення витрат; обмін досвідом; висока імовірність залучення інвестицій; участь у проєктах публічно-приватного партнерства; реорганізація адміністративних послуг; підтримка з боку держави тощо.

За рахунок спільної роботи над вирішенням проблем громад та реалізації різних інноваційних проєктів досягається підвищення прозорості діяльності органів місцевого самоврядування, покращення умов життєдіяльності місцевого населення, динамічний економічний, соціальний, екологічний та інституційний розвиток територій та країни в цілому.

Використані джерела

1. Врублевський О.С. «Співробітництво територіальних громад» (бібліотечка місцевого самоврядування). Видання друге. К.: ТОВ «Видавництво «ЮСТОН», 2018. 56 с
2. Про співробітництво територіальних громад. Закон України за станом на 17 червня 2014 року. Верховна Рада України. Офіц. вид. Київ : Парлам. вид-во, 2014.
3. Реєстр договорів про співробітництво територіальних громад. URL: <http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/10/reestr-17.10.2019.pdf>
4. Співробітництво територіальних громад (міжмуніципальне співробітництво – ММС): навчально-практичний посібник / За заг. редакцією Толкованова В.В., Журавля Т.В. К.: 2016. 154 с.

Войцещук Марія

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Васіна А.Ю.)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Сьогодні постає питання щодо підвищення дієвості й ефективності функціонування казначейської системи виконання державного та місцевих бюджетів, спрямованої на зміцнення державної фінансової системи, дотримання принципів повноти, ефективності та результативності, цільового використання бюджетних коштів, покращення якості послуг, що надаються органами Державної казначейської служби України.

На всіх етапах розвитку економічних відносин у суспільстві держава для реалізації своїх основних функцій формувала відповідну інституціональну структуру, до елементів якої входить і органи Державної казначейської служби України. Термін казначейство походить від поняття «казна», що в перекладі з